

Bieži uzdotie jautājumi par INK norādījumu pielikumu

1. **Kāpēc bija nepieciešams šāds pielikums? Kā tas saistīts ar norādījumiem bankām par ienākumus nenesošiem kredītiem (INK)?**

Pielikumā sniegtas kvantitatīvas norādes, kuru mērķis ir veicināt savlaicīgāku uzkrājumu ienākumus nenesošiem kredītiem veidošanas praksi nākotnē. Tas papildina Eiropas Centrālās bankas (ECB) 2017. gada martā publicētos INK norādījumus, kuros galvenā uzmanība bija pievērsta kvalitatīvajam aspektam.

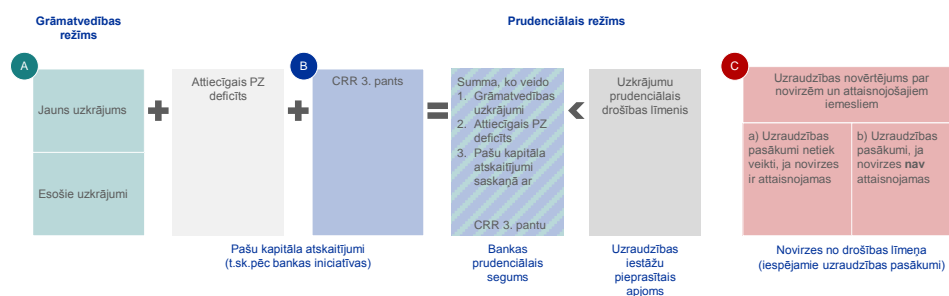
2. **Kāds ir pielikuma tvērums un kad tas stāsies spēkā?**

Pielikums attiecas uz visām nozīmīgajām iestādēm (NI) un tā piemērošana nav saistoša. Taču bankām jāsniedz pienācīgs skaidrojums par jebkurām novirzēm no šā pielikuma, un, ja novirzes netiek pamatotas ar pietiekami spēcīgiem argumentiem un pierādījumiem, var tikt veikti uzraudzības pasākumi. No prudenciālā viedokļa vēlams uzkrājumu līmenis attieksies uz visiem riska darījumiem, kas pēc 2018. gada 1. janvāra no jauna klasificēti kā ienākumus nenesoši riska darījumi atbilstoši EBI definīcijai.

3. **Kā norādes saistītas ar grāmatvedības standartiem un, konkrētāk, ar 9. SFPS?**

Pielikumā izklāstīts prudenciāls instruments, kas ļauj bankām kā alternatīvu grāmatvedības uzkrājumiem izmantot atskaitījumus no pašu kapitāla saskaņā ar Kapitāla prasību regulas (CRR)¹ 3. pantu, lai panāktu no uzraudzības viedokļa vēlamo līmeni. Taču, analizējot atbilstību uzkrājumu prudenciālajam drošības līmenim, tiks ņemti vērā jebkuri grāmatvedības uzkrājumi, t.sk. potenciālais uzkrājumu pieaugums, ko noteiks 9. SFPS stāšanās spēkā 2018. gadā. Bankām jāņem vērā, ka šāds ar 9. SFPS sākotnējo ieviešanu saistīts uzkrājumu palielinājums neietekmē peļņas un zaudējumu aprēķinu un ar to saistītā jebkāda veida ietekme uz kapitālu var tikt ieviesta pakāpeniski.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Regula (ES) Nr. 575/2013 par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām.

4. Kāda ir uzkrājumu prudenciālā drošības līmeņa paredzamā ietekme? Vai nav sagaidāma INK ārkārtas izpārdošana un vai ir veikta ietekmes analīze dažādās valstīs?

Norādījumi attiecas tikai uz jaunajiem INK. Tas nozīmē, ka faktiskā ietekme būs atkarīga no INK ieplūdēm, kuras visā ES nesena pagātnē samazinājušās. Turklāt šīs norādes par uzkrājumiem attiecas tikai uz tām bankām, kurās joprojām nav nodrošināts segums ilgāk par diviem gadiem turēto INK nenodrošinātajai daļai un ilgāk par septiņiem gadiem turēto INK nodrošinātajai daļai. Runājot par potenciālo ietekmi uz INK otrreizējā tirgus aktivitāti, šis vēlamais līmenis attiecas uz INK neto apjomu, t.i., uz INK, no kuriem atņemti prudenciālie uzkrājumi. 20. martā publicētajos norādījumos INK pārdošana minēta kā viens no iespējamajiem līdzekļiem augsta INK līmeņa novēršanai.

5. Kāpēc drošības līmenis pašlaik attiecas tikai uz jaunajiem INK? Un kādi turpmākie pasākumi tiek apsvērti attiecībā uz INK atlikumu?

ECB banku uzraudzības funkcija ar kopējo uzraudzības komandu starpniecību atbild, cik pamatotas un vērienīgas ir NI stratēģijas, kuras arī vērstas uz esošā INK atlikuma samazināšanu, izmantojot banku noteiktos INK samazināšanas mērķus. Jāatzīmē, ka nozīmīgo iestāžu INK samazinājums ir bijis acīmredzams – tas sarucis no 950 mljrd. euro 2016. gada 1. ceturksnī līdz 865 mljrd. euro 2017. gada 1. ceturksnī. Uzraugi turpinās monitorēt konkrētu banku sasniegto progresu INK samazināšanā un līdz 2018. gada 1. ceturksnim nāks klajā ar apsvērumiem par turpmāko politiku attiecībā uz INK atlikuma samazināšanu, nosakot atbilstošu pārejas kārtību.

6. Kāda ietekme vērojama kopš INK norādījumu publicēšanas 2017. gada martā?

Pēc INK norādījumu publicēšanas KUK aktīvi veikusi turpmākus pasākumus bankās, lai nodrošinātu, ka NI identificē un novērš nepilnības jomās, kur vēl nav panākta atbilstība. Turklāt vairākas bankas sākušas aktīvāk risināt INK problēmas, pastiprinot iekšējos pasākumus INK atlikuma samazināšanas jomā un daļēji arī veicot pārdošanu un vērtspapīrošanu. Taču dažas bankas joprojām nepievērš pietiekamu

uzmanību pārāk augstā INK apjoma samazināšanai un neveic pietiekami vērienīgus pasākumus.

7. Kā jūs nodrošināsiet, ka bankas ievēro pielikumā sniegtās norādes?

Bankām vismaz reizi gadā jāsniedz pārskats par to atbilstību šajā pielikumā noteiktajam uzkrājumu drošības līmenim. Ja segums pilnībā neatbilst pielikumā minētajam līmenim, ko uzraudzības iestādes uzskata par atbilstošu, līdztekus pārskatam jāsniedz skaidrojums par šādām novirzēm, sniedzot attiecīgus pierādījumus. Ja netiks sniegti pienācīgi paskaidrojumi par novirzēm, ECB banku uzraudzības funkcija apsvērs uzraudzības pasākumu piemērošanu.

8. Kā tika kalibrēts pielikumā noteiktais līmenis?

Pielikumā noteiktā līmeņa galīgā kalibrācija balstījās uz vairākiem apsvērumiem. Pie tiem piederēja uzraudzības spriedumi, starptautiskā prakse saistībā ar uzkrājumu veidošanu un norakstīšanas prasībām un noregulējuma procesa ātrumu dažādās ES valstīs, t.sk. nesenā pagātnē panāktie uzlabojumi. ECB banku uzraudzības funkcija uzskata, ka ierosinātā kalibrācija nodrošina līdzsvarotu pieeju un veicina savlaicīgu uzkrājumu veidošanas praksi attiecībā uz INK.

9. Kā šis pielikums saistīts ar ES mēroga iniciatīvām INK jomā?

Ir plaši atzīts, ka, lai mazinātu INK problēmas Eiropas bankās, nepieciešami visu iesaistīto pušu kopīgi centieni. Šajā kontekstā ECB banku uzraudzības jomā cieši sadarbojas ar citām iesaistītajām Eiropas iestādēm šā jautājuma risināšanā.

10. Vai pielikums attiecas arī uz pārņemtajiem aktīviem?

Pašlaik pielikums neattiecas uz pārņemtajiem aktīviem. Taču ECB banku uzraudzības funkcija rūpīgi monitorē ar pārņemtajiem aktīviem saistītās norises. Attiecībā uz gadījumiem, kad bankas tikai samazina INK līmeni īpašumu atsavināšanas ceļā, bet nespēj pārdot pārņemtus aktīvus, tiks veikti uzraudzības pasākumi. Šajā kontekstā INK norādījumi arī stingri mudina bankas, novērtējot šādus aktīvus, piemērot pamatotus diskontus.